

Ilyenek voltunk... A szegedi szociális munkás képzés 25 évének áttekintése

Dr. Piczil Márta, főiskolai docens, Laukó Gábor, mestertanár

Szegedi Tudományegyetem Egészségtudományi és Szociális Képzési Kar
Szociális Munka és Szociálpolitika Tanszék

A Szegedi Tudományegyetem Egészségtudományi és Szociális Képzési Kar Szociális Munka és Szociálpolitika Tanszék a TÁMOP 4.1.1. F-14/1/KONV-2015-0006 „Munkaerő-piaci igényekre támaszkodó gyakorlat-orientált képzések, szolgáltatások a Szegedi Tudományegyetem fókuszában” c. pályázati programjának keretében Fókuszpont II. - Fókuszban a terep címmel 2015. 10. 29.-én konferenciát szervezett a képzés indításának 25. évfordulója alkalmából.

A rendezvényen jelenlegi és volt hallgatóinkat, a terepen dolgozó, és a Kar más tanszékein, szakcsoportjaiban oktató kollégákat egy rövid idő-utazásra hívtuk azzal a céllal, hogy együtt tekintsük át a mögöttünk álló negyed évszázadot.

A következőkben az eltelt 25 évvel kapcsolatban felvillantásra kerül egy-egy, a szakma, a szak és a tanszék életét, fejlődését meghatározó esemény, mozzanat.

1989 Alapító okirat

- A Szociális és Egészségügyi Miniszter a *Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetemen a József Attila Tudományegyetem együttműködésével* főiskolai általános szociális munkás képző szakot létesít.

1990

- *Elindul az általános szociális munkás képzés* Szegeden. A hallgatók nappali tagozaton kezdhetik el tanulmányaikat. 2005-ig különféle orientációk (egészségügyi, gyermekvédelmi, igazságügyi) segítették egy-egy terület mélyrehatóbb megismerését.
- A hazánkban új professzió lényegét,

céljait a Soproni Konferencia határozta meg:

„A *szociális munka* olyan szakmai tevékenység, amely egyidőben *segít javítani és helyreállítani egyének, családok, csoportok és közösségek élet- és működőképességét*, valamint hozzájárul az ehhez szükséges komplex feltételek javításához. E tevékenység az ember és a komplex módon értelmezett környezete között fennálló viszony módosítására, javítására irányul” (Soproni Konferencia, 1990).

1991

- Elindul a *levelező tagozatos képzés* is, melynek célja, a szociális területen dolgozó kollégák képzése, továbbképzése.
- 1991. január 01-től a korábban párttulajdonban lévő épület saját tulajdonba kerül. Jelenleg 5 tanterem, 8 szeminárium terem, 1 számítógépes oktatóterem és 1 hallgatói számítógépes labor áll az oktatás szolgálatában. Épületünk akadálymentes.

1992

- *Nemzetközi nyitás*, kapcsolatfelvétel egy holland képző intézménnyel (Haage Hogeschool Netherlands), ennek keretében rendszeressé válik az oktató/hallgató csere.
- *Jelenlegi aktív külföldi kapcsolatok:*
  - Catholic University of Applied Sciences, Freiburg (Erasmus)
  - Uzhgorod National University
  - West University of Timisoara (Erasmus).

1993

- *Első összefüggő féléves terepgyakorlat*, melynek keretében 55 hallgató 29 intézményben szerzett szakmai tapasztalatot.

1994

- *Első diplomaosztó ünnepség*: 55 végzett hallgató vette át Általános szociális munkás végzettséget igazoló diplomáját. Az elhelyezkedés leginkább családsegítőkben, büntetésvégrehajtási intézetekben, pártfogó felügyelői szolgálatoknál történt.

1995

- *Első levelező tagozatos évfolyam diplomájának átadása* (20 fő).
- *Elindul az Általános Szociális Munkás Posztgraduális Képzés*: 1995-ben 19, 1998-ban 20 hallgató vehetett át diplomát.
- *Megalakul a Szociális Szakmai Szövetség*, amelynek égisze alatt elkészül a *Szociális Munka Etikai Kódexe* - létrejöttében kollégáink is közreműködnek.

1996

- *Esthajnal Konferencia* szervezése, rendezése. *Előzmény*: Phare idősgondozási projektek országos hatáskörű monitorozása intézmény látogatás és kérdőíves

felmérés keretében; *Cél*: a Phare projektek eredményei, modelljei, kerüljenek be a szociális képzések tematikáiba.

- *Oktatók képzése* is megvalósul a Szakon, a Probléma-központú tanulási modellel való megismerkedés kapcsán.

1997

- Elkészül az első átfogó értékelés a képzéssel kapcsolatban. A *MAB akkreditációs értékelése* a következőket állapítja meg: *A képzés célkitűzései jól illeszkednek a régió szociodemográfiai és epidemiológiai adottságaihoz, azokat a régió szakembereivel jó együttműködésben, a szociálpolitika alakításában aktívan közreműködve valósítják meg. Konkrét feladataikat időről-időre hozzáigazítják a változó társadalmi szükségletekhez. A SZOTE és a JATE között példamutató az együttműködés.*

1998

- *Pedagógus-továbbképző program* indulása.
- 2001 óta *akkreditált továbbképzések*: szakmai személyiségfejlesztő és tanfolyami programok széles skálája jellemzi a Tanszék képzési kínálatát.

Eddig megvalósult szakmai személyiségfejlesztő programokon résztvevők száma

Teamszupervízió	193
Csoportszupervízió	78
Esetmegbeszélő csoport	149
Viselkedéstanra épülő konfliktuskezelő tréning	247
Konfliktuskezelő tréning	166
A célzott beszélgetésvezetés kommunikációs technikái	158
Kiegészítő tünetek megelőzése	104
Összesen	1095 fő

Eddig megvalósult tanfolyami programokon résztvevők száma

Interkulturális szempontok a szociális esetmunkában	187
Normalizációs és integrációs törekvések az értelmi fogyatékos emberek ellátásában	335
Amiről a gyermekrajzok beszélnek...	237
Szociális jogi, módszertani és minőségbiztosítási alapismeretek az időskorúak új szemléletű gondozásában	368
Szükséglet szerint differenciált, individualizált szolgáltatás biztosításának feladatai az idősek otthonában	231
Szociális munka módszerek a gyermekvédelemben	72
Pályázatírás elméleti és gyakorlati ismeretei, valamint lehetőségek az EU-s felkészítési programok tükrében	32
Összesen	1462 fő

1999

- Kezdetét veszi a „A Csongrád megyében dolgozó segítő foglalkozásúak élet- és munkakörülményei, véleményük pályájukról, munkájukról” címmel a Bölcsészettudományi Kar Szociológia Tanszékével folytatott átfogó kutatás, melynek célja a szociális szférában dolgozó kollégák helyzetének komplex felmérése.

2000

- *Szervezeti átalakulás:* 2000. január 1.-től a Szegedi Tudományegyetem integrálta az egyes karokat.
- *Leválva az Általános Orvostudományi Karról,* Egészségügyi Főiskolai Karként, majd
- *2006. november 6.-tól Egészségtudományi és Szociális Képzési Karként* működünk tovább.
- Szakunk Socrates/Erasmus programba kapcsolódott be: „Comparative Antidiscriminatory Practice” kurzus angol, magyar, svéd együttműködéssel.

2001

- *Gyermek- és Ifjúságvédelmi Tanácsadó Szakirányú Továbbképzési Szak* indulása.

Cél: a gyermekekkel és fiatalokkal foglalkozó szakemberek kompetenciájának, identitásának fejlesztése, ismereteik bővítése. 2003-ban 21 fő, 2005-ben 18 fő kapott oklevelet. 2013-tól újra indult a képzés, 2015-ben 8 fő végzett, jelenleg 21 fő folytatja itt tanulmányait.

2002

- *Idősek szociális ellátása szakvizsga* lehetősége: 2002-től 291 fő teljesítette a szakvizsga követelményeket.
- *Tanszékké alakulás:* Szociális Munka és Szociálpolitika Tanszékként működünk tovább.

2003

- Lehetővé válik intézményünkben a *Szociális alapvizsga* megszerzése: 2003 óta 156 fő tett sikeres vizsgát.
- Ettől az évtől a *szakvizsga* a következő területeken is adott: *Gyermekjóléti alapellátás* (65 fő), *Családvédelem, családsegítés* (33 fő), *Fogyatékosok szociális ellátása, rehabilitációja* (26 fő), *Pszichiátriai és szenvedélybeteg szociális ellátása* (8 fő).

2004

- *Gyermekvédelmi szakellátás szakvizsga* lehetősége: 2004-től 71 fő tett sikeres vizsgát.

2005

- A szak fennállásának 15. évfordulója alkalmából *A szociális szolgáltatások fejlesztésének mérföldkövei I.* címmel szakmai konferencia szervezése, a minőségbiztosítás kérdéseit középpontba helyezve a szociális szolgáltatások fejlesztése kapcsán - több szekcióban 48 szakember előadása.

2006

- *Bolognai folyamat* kezdete: Európai Felsőoktatási Térség létrehozása, többciklusú képzési rendszerrel (alapképzés, mesterképzés, doktori képzés); kreditrendszer.
- 2006. december: *Dr. Szél Éva terem avatása*, ezzel tisztelegve a képzés egyik alapítója előtt.

2007

- Első *PhD fokozat megszerzése* a Tanszéken (Igazné Prónai Borbála). 2009-ben Piczil Márta, 2011-ben Héderné Berta Edina, 2014-ben Vida Anikó szerzett tudományos fokozatot. Jelenleg doktori képzésben vesz részt: Mihálka Mária, Szabó Péter.

2008

- Dragon Erzsébet tanszékvezető-helyettes halála.

2009

- JGYPK Tanító- és Óvóképző Intézet Alkalmazott Pedagógia és Pszichológia Tanszékével közösen *Szociálpedagógia szakos hallgatók képzése: szociális munka elmélete, gyakorlata és módszerei, szakmai gyakorlat, társadalomismereti tárgyak* oktatása.

2010

- *Szociális munka és társadalmi környezet* - jubileumi konferencia a képzés 20 éves fennállása alkalmából. A kétnapos rendezvényen 37 előadó osztotta meg tudását, tapasztalatait, közöttük Lena Dominelli.

2011

- A Kisteleki Kistérség településein dolgozó *tereptanárok képzése* (TÁMOP 5.4.4. - 092 projekt): 20 fő, 200 órás képzés. *Cél:* segíteni a terepen dolgozó szakembereket saját szakmai tevékenységre épülő kompetencia alapú, személyre szabott terepgyakorlat kidolgozásában, így téve eredményesebbé a terepgyakorlatra érkező hallgatók munkáját, tapasztalat szerzését.
- *Hallgatói létszámcsökkenés* kezdete (ennek ellensúlyozására hallgatói közreműködéssel 2015-ben hallgató-toborzás indult).

2012

- Hallgatói részvétellel *nyári szakmai táborok* szervezése. *Cél:* terepmunka, a társadalomtudományi kutatás lépéseinek gyakorlati alkalmazása. Helyszínek: Csengőd, Kistelek, Sarkad.
- *Mesteroktató cím* adományozásának kezdete. *2012-ben:* Dunainé Szücs Katalin, Farkas Attila, *2013-ban* Raffai Tímea, *2014-ben* Joó Magdolna, *2015-ben* Boldogné Árva Anna kapta a kitüntető címet.

2013

- *Szociálpolitika Mesterképzési Szak* indítása (2013. február) - Területi szociálpolitika szakirány. Jelenleg két évfolyamon 18 nappali tagozatos és 61 fő levelező tagozatos hallgatóval. 2015-ben elsőként 21 fő kapott diplomát.
- Dr. Török Judit (a Szak alapítója, évekig vezetője, országos szakmai szervezetek tagja) elvesztése.

2014

- Újabb képzés indulása: *Szociális és Ifjúsági Munka Felsőoktatási Szakképzés - Szociális Munka Szakirány* (2014. szeptembertől). Jelenleg 29 fő nappali tagozatos és 11 fő levelező tagozatos hallgató végzi tanulmányait.
- **FÓKUSZPONT I. Konferencia** - újra fókuszban a szakma és a terepen dolgozó kollégák. A konferencia zárásaként **Dr. Török Judit emléktáblájának avatása**.

2015

- Új irányok: a *duális képzés* bevezetésének lehetősége, ennek kapcsán szeptember 09.-én *Műhelymunka és workshop*, a terep képviselőivel együtt.
- Október 29. *Fókuszpont II. Konferencia*, a képzés 25 éves fennállásának alkalmából.

Ilyenek vagyunk...

- Eddig **991 nappali tagozatos, 900 levelező tagozatos** szociális munkás hallgató vehette át diplomáját, ez a képzés 25 éve alatt **1891 főt** jelent.
- Szakunkon alap és szakvizsgát tett: **650 fő**.
- Tanfolyamainkat **1462 fő** végezte el, szakmai személyiségfejlesztő programjainkon **1095 fő** vett részt.
- Jelenleg **9 főállású oktató, 1 fő terepkoordinátor** dolgozik a Tanszéken, és **32 külsős oktató** segíti munkánkat.